

РЕШЕНИЕ

06 май 2023 ел

Буа шәһәре

КАРАР

№ 4-45

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл жирлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясына, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясының 1 өлешендәге 20 пунктына, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Уставына ярашлы нигездә, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы
КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл жирлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга.
2. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә (<http://pravo.tatarstan.ru/>), шулай ук Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш (<http://buinsk.tatarstan.ru>).
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Буа муниципаль районы башлыгы урынбасары И.Ф. Еремеевка йөкләргә.

Буа муниципаль районы башлыгы,
Совет рәисе

Р.Р. Камардинов

Буа муниципаль районы Советының
2023 елның 06 маендагы 4-45 номерлы
карарына кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ТҮБӘН НАРАТБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӨЛӨРЕ

1 том

КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ ҺӘМ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ
ҮЗГӘРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

2023 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл җирлегендә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре) документлары составына керә: :

Кереш

1. Текст өлеше составында:

- 1 нче том. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. График өлеше составында:

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ

.....	5
<u>I ӨЛӨШ. ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗӨЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗӨЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӨРӨШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ</u>	6
<u>I БҮЛӨК. Гомуми нигезлэмэләр</u>	6
<u>1 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөн керту нигезләре, билгеләү һәм составы</u>	6
<u>2 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм ачыклығы</u>	7
<u>3 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнөң үз көченә керүе</u>	7
<u>4 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөн бозган өчен жаваплылык</u>	7
<u>II БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирдөн файдалануны һәм төзелешне көйләү турында нигезлэмэләр</u>	8
<u>5 статья. Жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре</u>	8
<u>6 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрө проектын эзерләү буенча комиссия</u>	8
<u>7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезлэмэләр</u>	9
<u>8 статья. Территориаль зоналар</u>	10
<u>9 статья. Шөһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану</u>	10
<u>III БҮЛӨК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезлэмэләр</u>	
Ошибка! Закладка не определена.	
<u>10 статья. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе</u>	
Ошибка! Закладка не определена.	
<u>11 статья. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү тәртибе</u>	
Ошибка! Закладка не определена.	
<u>12 статья. Рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе</u> ... 14	
<u>IV БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү турында нигезлэмэләр</u> ... Ошибка! Закладка не определена.	
<u>13 статья. Территорияне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр</u>	
Ошибка! Закладка не определена.	
<u>14 статья. Территорияне планлаштыру буенча документлар төрләре</u>	16
<u>V БҮЛӨК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткөрү турында нигезлэмэләр</u>	18
<u>15 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларын яки Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү буенча гомуми нигезлэмэләр</u>	19
<u>16 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрө проектын, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнө үзгәрешләр керту проектын буенча жәмәгать фикер алышуларын яки ачык тыңлауларны үткөрү үзенчәлекләре</u>	19
<u>17 статья. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү турында карар проектын буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар</u>	20
<u>18 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мәсьәләсе буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар</u>	20
<u>VI БҮЛӨК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнө үзгәрешләр керту турында нигезлэмэләр</u>	22
<u>19 статья. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнө үзгәрешләр керту тәртибе</u>	22

<u>VII БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен көйләү турында нигезләмәләр</u>	26
--	----

<u>20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматларны Күчәмсез милекнең бердәм дәүләт реестрына кертү</u>	26
---	----

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл җирлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, (алга таба-кагыйдәләр) - «Татарстан Республикасы пространство белешмәләре фонды» дәүләт бюджет учреждениесе тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә эшлэнгән шәһәр төзелеше зоналаштыру документы; Россия Федерациясе Су кодексы, РФ Хөкүмәтенең "Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында" 13.03.2020 елның 279 нмерлы карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 25.12.2010 елның 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән эшлэнгән.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Буа муниципаль районы һәм Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл җирлегенең норматив хокукый актлары нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгеләүче башка документлар исәпкә алына.

Әлеге кагыйдәләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге кагыйдәләрне куллану тәртибен һәм аларга закон нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү өчен шартлар тудыру максатыннан Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл җирлеге территориясеннән рациональ файдалану шартларын тудыра, шул исәптән жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, шулай ук инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

I ӨЛЕШ. ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӨЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

I Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, билгеләү һәм составы

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Буа муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Өлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Түбән Наратбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба – муниципаль берәмлек, торак пункт) жирдән файдалануны һәм төзелешне көйләү системасын кертә.

2. Өлеге кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир участкалары һәм капитал төзелеш объектлары хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

2. Бу кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнгән:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклау өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир участкалары һәм капитал төзелеш объектлары хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

3. Өлеге кагыйдәләр түбәндәгеләр белән кулланыла:

- техник регламентлар (алар билгеләнгән төртиптә үз көченә кәргәнче - «Техник жайга салу турында» 27.12.2002 елгы 184-ФЗ номерлы Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килмәгән өлешендә норматив техник документлар) белән;

- Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән;

- шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары белән;

- Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл жирлегенә һәм Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары.

4. Бу кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

- Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

- Том 2. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

График өлеш:

- Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

- Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

5. Бу кагыйдэлэр дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы «Түбән Наратбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыручы, жайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм ачыклығы

1. Әлеге кагыйдэләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының «Түбән Наратбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вазыйфаи затлары өчен ачык.

2. Буа муниципаль районы жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдэләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итә:

-әлеге кагыйдэләрне жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми рәвештә бастырып чыгару (игълан итү) һәм «Интернет «мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә муниципаль берәмлек сайтында урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (игълан итү) ;

- территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында кагыйдэләрне урнаштыру;

- муниципаль берәмлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдэләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлеге булдыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге кагыйдэләрдән өзекләр, шулай ук аерым жир участкаларына һәм планлаштыру структурасы элементларына карата жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы картографик материалларның һәм аларның фрагментларының кирәкле күчәрмәләрен бирү. Бу материаллар югарыда күрсәтелгән кешеләргә язма сорау буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләрнең бәясе Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренең үз көченә керүе

Әлеге кагыйдэләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми рәвештә бастырып чыгару (игълан итү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә бастырып чыгарылганнан соң үз көченә керә.

Кагыйдэләр юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килмәгән өлештә гамәлдә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен бозган өчен җаваплылык

Әлеге кагыйдэләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирдән файдалануны һәм төзелешне көйләү турында нигезләмәләр

5 статья. Жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Түбән Наратбаш авыл жирлегенә Уставы, Буа муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының (алга таба – район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкилләккә органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә раслау, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) кертү;

- шәһәр төзелеш проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Буа муниципаль районы Башкарма комитетының (алга таба – район Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүне тәмин итү һәм раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда каралган очракларда);

- шәһәр төзелеш проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәмин итү;

- территорияне планлаштыру буенча документларны (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда) раслау;

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмати системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяҗлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

- төзелешкә рәхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә файдалануга рәхсәт бирү;

- рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү.

- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә шәхси торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) юнәлеш.

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проекты әзерләү буенча комиссия

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проекты әзерләү буенча Комиссия (алга таба - комиссия) даими эшләүче коллегиаль орган булып тора, ул жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектны әзерләү максатыннан формалаштырыла. Комиссия Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексына ярашлы рәвештә, аларны үткәргәндә жәмәгать фикер алышуларын яки ачык тыңлауларны оештыручы булып тора ала.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләргә, комиссия турында нигезләмәгә, шәһәр төзелеш законнарына, башка норматив хокукый актларга ярашлы рәвештә алып бара.

Комиссиянең вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- әлеге кагыйдәләргә әзерләүне оештыру;

- кагыйдэлэргэ үзгэрешлэр кертү мәсьәлэләре буенча гражданнар һәм юридик затлар тәкъдимнәрен карау;

- кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларын һәм жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү, жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рәвештә файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәлэләре, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәлэләре, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү;

- жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына ярашлы рәвештә жирлекнең башкарма комитеты житәкчесенә жиберү;

Комиссия турындагы Нигезләмә белән йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары протокол имзаланганнан соң үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләр башкару өчен киңәш булып тора.

5. Комиссия эшә турында мәгълүмат барлык кызыксынучылар өчен дә ачык.

7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Принятые до утверждения настоящих Правил нормативные правовые акты органов местного самоуправления по вопросам землепользования и застройки применяются в части, не противоречащей настоящим Правилам.

2. Земельный участок или объект капитального строительства не соответствуют настоящим Правилам, если:

виды их разрешенного использования не входят в перечень видов разрешенного использования; установленных для соответствующей территориальной зоны;

их размеры и параметры не соответствуют предельным значениям, установленным градостроительным регламентом соответствующей территориальной зоны.

3. Земельные участки или объекты капитального строительства, виды разрешенного использования, предельные (минимальные и (или) максимальные) размеры и предельные параметры которых не соответствуют градостроительному регламенту, могут использоваться без установления срока приведения их в соответствие с градостроительным регламентом, за исключением случаев, если использование таких земельных участков и объектов капитального строительства опасно для жизни или здоровья человека, для окружающей среды, объектов культурного наследия.

4. В случае, если использование земельных участков или объектов капитального строительства, виды разрешенного использования, предельные (минимальные и (или) максимальные) размеры и предельные параметры которых не соответствуют градостроительному регламенту, продолжается и опасно для жизни или здоровья человека, для окружающей среды, объектов культурного наследия, в соответствии с федеральными законами может быть наложен запрет на использование таких земельных участков и объектов.

5. Реконструкция объектов капитального строительства, виды разрешенного использования, предельные (минимальные и (или) максимальные) размеры и предельные параметры, которых не соответствуют градостроительному регламенту может осуществляться только путем приведения таких объектов в соответствие с градостроительным регламентом или путем уменьшения их несоответствия предельным параметрам разрешенного строительства, реконструкции. Изменение видов разрешенного использования указанных земельных участков и объектов капитального строительства может осуществляться путем приведения их в соответствие с видами разрешенного использования земельных участков и объектов капитального строительства, установленными градостроительным регламентом.

8 статья. Территориаль зона

1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен эзерләгәндә территориаль зоналарның чикләре исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләрен куллануның төрле төрләрән берләштерү мөмкинлекләре;

- жирлекнең генераль планы (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясының 6 өлеше белән билгеләнгән очрактан тыш), муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеше параметрлары;

-Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән территориаль зоналар;

-территорияне планлаштыру һәм жирдөн файдалану;

-төрле категорияле жир чикләрен үзгәртү планлаштырыла;

- күрше жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;

-федераль эһәмияттәге тарихи торак пунктның тарихи-мәдәни терәк планы яки төбәк эһәмиятәндәге тарихи торак пунктның тарихи-мәдәни терәк планы.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр белән билгеләнә:

каршы юнәлештәге транспорт агымнарын бүлөп торучы магистральләр, урамнар, юллар линияләренә;

-Кызыл линияләргә;

-жир кишәрлекләре чикләренә;

-муниципаль берәмлекләр чикләрендәге торак пунктлар чикләренә;

-муниципаль берәмлекләр чикләренә, шул исәптән федераль эһәмияттәге Мәскәү, Санкт-Петербург һәм Севастополь шәһәрләренең шәһәр эчке территорияләре чикләренә;

-табигый объектларның табигый чикләренә;

-башка чикләргә.

3.Территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләре, Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә билгеләнгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир участогының бер Территориаль зонага гына каравы таләпләренә җавап бирергә тиеш, жир участогынан тыш, аның чикләре жир законнарына ярашлы рәвештә территориаль зоналар чикләрен кисеп чыгарга мөмкин.

5. Һәр территориаль зона өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты жир участокларының хокукый режимын билгели, шулай ук жир участкалары өстеннән һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланылган барлык нәрсәләргә дә билгели.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнә:

территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану;

- бер территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануның төрле төрләрән берләштерү мөмкинлекләре;

-муниципаль берәмлекләренә территориаль планлаштыру документлары белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеше характеристикалары;

-территориаль зоналарның төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, аеруча саклана торган табигый территорияләргә, башка табигый объектларны саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан җир участокларына һәм капитал төзелеш объектларына карата:

- җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

- җир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләр;

- шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган очракта, территорияне коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык җир участокларына һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә тарала.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче җир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайланмалар эчтәлегә, параметрлары турында карар кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән мәшгуль;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары җирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләргә билгеләнми:

- урман фонды җирләре;

- өске сулар белән капланган җирләр;

- запас җирләр;

- махсус сакланылучы табигать территорияләре җирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары җирләреннән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре;

- махсус икътисади зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисади үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә җирле үзидарәнә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисади зоналар чикләрендә җир кишәрлекләрен куллану махсус икътисади зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды җирләреннән, аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә урнашкан җирләрдән яки җир кишәрлекләреннән (аеруча саклана торган

табигый территориялар составына кертелгән торак пунктлар территориялареннән тыш) фэйдалану урман хужалыгы регламенты, урман законнары, аеруча саклана торган табигый территориялар турында законнар нигезендә аеруча саклана торган табигый территориялар турында нигезләмә белән билгеләнә. территориялардә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән фэйдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр

10 статья. Җир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән фэйдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Җир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән фэйдалану төрен үзгәртү күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булган җир кишәрлеге яки капиталъ төзелеш объекты турындагы мәгълүматларга үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рөхсәт ителгән куллану төрен үзгәртү җир участкалары һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан түбәндөгә ысуллар белән башкарыла:

- Хокук иясе кадастр исәп-хисабы органына рөхсәт ителгән фэйдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокук билгеләүче документлар, шулай ук муниципаль район башкарма комитеты тарафыннан тиешле җир кишәрлеген билгеле бер Территориаль зонага кертү турында белешмә (кагыйдәләрдән өзөмтә) белән мөрәжәгать итә, әгәр тиешле территориаль зона турында мәгълүмат күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында булмаса;

- Хокук иясе муниципаль районның җирле үзидарә органнарына мәгълүмати хезмәттәшлек тәртибендә җир участогы яки капиталъ төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында мәгълүмат җибәрү өчен рөхсәт ителгән куллану төрен үзгәртү турында гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Рөхсәт ителгән фэйдалану төрен тиешле территориаль зона өчен шартлы рөхсәт ителгән башка төргә үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләренә һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләренә ярашлы рөвештә җир участогыннан яки капиталъ төзелеш объекттыннан шартлы рөхсәт ителгән фэйдалану төренә рөхсәт алу юлы белән башкарыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән фэйдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарга ярашлы рөвештә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллануның мөмкин булган төрләре исемлегендә булмаган җир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануның барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән һәм әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителә ала.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып һәм аның комплекслы үсеше турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру буенча документлар расланган көнгә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан җир участкаларыннан һәм (яки) капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән фэйдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

11 статья. Җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рөвештә фэйдалануга рөхсәт бирү тәртибе

1. Җир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объекттын шартлы рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат (алга таба – шартлы рөхсәт

ителгән куллану төренә рәхсәт бирү) шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында гаризаны комиссиягә җибәрә.

2. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә, рәхсәт сорала торган җир кишәрлеге яки капитал төзелеш объекты урнашкан территориаль зона чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында үткәрелә торган ачык тыңлауларда яки җәмәгать фикер алышуларында каралырга тиеш.

3. Әгәр шартлы рәвештә рәхсәт ителгән җир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын куллану әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин икән, җәмәгать тыңлаулары яки җәмәгать фикер алышулары мондый тискәре йогынтыга дучар булган җир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия әлеге рәхсәт соралган җир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган җир кишәрлекләре ияләренә, әлеге рәхсәт соралган җир кишәрлеге белән уртақ чикләре булган җир кишәрлекләре белән уртақ чикләре булган җир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектлары ияләренә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткәрү турында хәбәрләр җибәрә капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның рәхсәте һәм хокук ияләренә, бу рәхсәтне кем сорый? Әлеге хәбәрләр кызыксынган кешенең шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турындагы гаризасы кабул ителгән көннән алып җиде эш көннәннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

5. Җәмәгать фикер алышуларын яки җәмәгать тыңлауларын үткәрү вакыты муниципаль берәмлек халкына аларны үткәрү турында хәбәр ителгән көннән алып җәмәгать фикер алышулары яки җәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә басылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлек вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать тыңлаулары яки җәмәгать фикер алышулары нәтижеләре нигезендә Комиссия шартлы рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү турында яки кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны район Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

7. Әлеге статьяның 6 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә район Башкарма комитеты җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч көн эчендә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми рәвештә бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш һәм муниципаль район һәм (яки) торақ пункт сайтында Интернет челтәрендә урнаштырыла.

8. Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү мәсьәләсе буенча җәмәгать фикер алышуларын яки җәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рәхсәт бирүдә кызыксынучы физик яки юридик зат күтәрә.

9. Әгәр шартлы рәвештә рәхсәт ителгән җир кишәрлегеннән яки капитал төзелеш объектыннан файдалануның рәхсәт ителгән төре кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат инициативасы буенча җәмәгать фикер алышуларыннан яки җәмәгать тыңлауларыннан соң шәһәр төзелеше регламентына кертелгән булса, мондый затка шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалану төренә рәхсәт бирү турында карар җәмәгать фикер алышулар яки җәмәгать тыңлаулары.

10. Физик яки юридик зат шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төренә рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсләшәргә хокуклы.

12 статья. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү тәртибе

1. Шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь күләмнән кечерәк булган яисә конфигурациясе, инженер-геологик яисә башка характеристикалары төзелеш өчен уңайсыз булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүдән тайпылуға рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренең хокук ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш рәхсәт ителгән төзелешнең бер яки берничә чик параметрларын бер тапкыр үзгәртү, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше Регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү максатларында кирәк булса, ун проценттан артык түгел.

2. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә китү техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә аерым жир участогы өчен рәхсәт ителә. Федераль яки төбәк әһәмиятендәге тарихи торак пунктлар территорияләре чикләрендә рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын катларның чик саны, биналарның, корылмаларның, корылмаларның чик биеклегә һәм капитал төзелеш объектларының архитектура карарларына таләпләр буенча реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә китү рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт алуда кызыксынучы кеше комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жиберә.

Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ формасында жиберелә ала.

4. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турындагы карар проекты, әлегә статьяның 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яки ачык тыңлауларда каралырга тиеш.

Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышуларын яки Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәт бирүдә кызыксынучы физик яки юридик зат күтәрә.

5. Рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яки тыңлаулар тәмамланганнан соң унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яки кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны жиберә муниципаль район башкарма комитеты житәкчесе.

6. Башкарма комитет житәкчесе әлегә статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып жиде көн эчендә рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү яки кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

5. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, аларны муниципаль район башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

6. Башкарма комитет житәкчесе әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән соң жиде көн эчендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турында карар кабул итә.

6.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын сүтүгә яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерүгә кадәр рәхсәт бирү рәхсәт ителми, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм әлеге хәбәрнамә кергән жирле үзидарә органына мондый хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча үзбелдекле төзелеш билгеләре күренми йә рәхсәтсез төзелгән корылманы жимерү яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгваларны канәгәтләндерүдән баш тарту турындагы суд карары законлы көченә кергән булса, мондый очраklar керми.

7. Физик яки юридик зат рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү яки мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарны суд тәртибендә бәхәсләшергә хоуклы.

8. Әгәр мондый тайпылыш аэродром территориясендә урнаштырылган күчәмсез милек объектларын куллану чикләүләренә туры килмәсә, рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү рәхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр

13 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планировка структурасы элементларын аерып алу, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла

Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр сводлары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Капиталъ төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очраklarда мәжбүри:

- федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектын урнаштыруға бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу кирәк;

- кызыл линияләр урнаштыру, үзгөртү яисә гамәлдән чыгару кирәк;
- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзөргә кирәк;
- капитал төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш, һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);
- линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен би­рү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан мөмкин булды
- линия объектын булмаган капитал төзелеш объектын махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла;
- территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;
- «Күпфатирлы йортларны һәм күчмәсз мөлкәтнең башка объектын өлешле төзүдә катнашу һәм Россия Федерациясенә кайбер закон актларына үзгәрешләр кер­тү турында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеш объектын төзү планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү планлаштырыла торган структураның территориаль зоналардан файдалану һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемалары белән билгеләнгән жирләр белән һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемалары белән билгеләнгән территорияләренә, жирлекләренә, шәһәр округларының генераль планнары белән билгеләнгән функциональ зоналарына, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру каралган территориягә карата бүленә торган бер яисә берничә катнаш элементна карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 45, 46 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

14 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлеп би­рү, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырыла торган үстерүнең характеристикасын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проектын эзерләү планлаштырыла торган структураның бер яисә берничә катнаш элемент чикләрендә урнашкан территориягә карата, муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы һәм (яисә) чикләре белән билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш кагыйдәләренә чикләре, жирлекнең, шәһәр округының генераль планы белән территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проектын эзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү;

- чикләрендә капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен, шулай ук территорияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, мондый билгеләүнең гомуми файдалану территориясә чикләрен үзгәртүгә китерерлек шарт белән, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотылмаган жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртелүгә бәйле рәвештә.

5. Территорияне ызанлау проекты расланьрга тиешле төп өлештән һәм әлегә проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру документларын эзерләү өчен Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә мондый инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып, гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын эзерләү максатларында әлегә территорияне планлаштыру проектын эзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен аларны үтәү көненнән алып биш ел дэвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын эзерләгәндә, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә урнашу урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеш регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлеп биру нормалары, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр жыеннары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү чикләренә караган территориягә карата гамәлгә ашырылган очракта, чикләрендә әлегә схемада каралган жир кишәрлекләре чикләренә урнашу урыны булган территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен урнаштыруның расланган схемасы нигезендә жир кишәрлекләре төзү күздә тотыла.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне ызанлау проектында Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау турындагы законнарда аларның сакланышын тәэмин итү планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементы чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә эзерләгән очракта, иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрелми, моңа территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле территорияне ызанлау проектын эзерләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару очрагы керми, мондый билгеләүләр, кызыл сызыкларны үзгәртү гомуми файдалану территориясә чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлеге, әзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

15 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләренә рәхсәтләр бирү турындагы карарлар;

- рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе жирлек халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән таныштыруны, жирлек халкының жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы, башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән.

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның озынлыгы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен комплекслы үсешкә ия территория чикләрендә мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән. Бу очрактарда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

17 статья. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткөрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Әгәр жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган жир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында уздырыла.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсәт ителгән рәвешкә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жиберә:

- әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга;

- жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокукка ия булучыларына әлеге рөхсәт соратып алына торган объектлар;

- капиталъ төзелеш объектынның бер өлеше булган, әлеге рөхсәт соратып алына торган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан соң яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткөрмичә генә кабул ителә.

18 статья. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында гариза кәргән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм җәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Иҗтимагый фикер алышуларны яисә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлауларны оештыруға һәм уздыруға бәйле чыгымнар мондый рөхсәт бирүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

19 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 32 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне жирле администрация башлыгы тарафыннан карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) жирлекнең генераль планында жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләренә, муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының мондый генераль планнага яисә муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

1.1) жирлекнең, шәһәр округының, авылара территориянең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән, аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләрен бозуларны бетерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәҗбүри керем;

2) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

3) территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренә урнашу урыны турында белешмәләрнең шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве, ул күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренә урнашу урыны тасвирламасына карый;

4) федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләренә туры килмәве;

5) территорияне куллануның аерым шартлары булган зонаны билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару, мәдәни мирас объекты территориясе, федераль әһәмияттәге тарихи торак пункт территориясе, төбәк әһәмиятендәге тарихи торак пункт территориясе чикләрен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның жирләнгән урыннарын табу.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр комиссиягә жиберелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнаштырылуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

2) жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре төбәк әһәмиятендәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) Буа муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

4) жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирдән файдалануны һәм торак пункт территориясендә төзелешне көйләү тәртибен камилләштерү кирәк булганда;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очракларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокукка ия булуларына зыян салынса, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда;

6) Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

7) Татарстан Республикасы тарафыннан билгеләнгән һәм Татарстан Республикасы кабул иткән, Буа муниципаль районы башлыгы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, муниципаль районның башкарма комитеты, территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзегән зат тарафыннан.

6) Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

7) Татарстан Республикасы тарафыннан билгеләнгән һәм Татарстан Республикасы кабул иткән, Буа муниципаль районы башлыгы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, муниципаль районның башкарма комитеты, территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзегән зат тарафыннан.

3.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешенә ярашлы рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән тәмин ителмәгән очракта, жирлек территорияләрендә территориаль планлаштыру документларында каралган федераль әһәмияттәге объектларны, төбәк әһәмиятендәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линейлы объектлардан тыш), башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органын, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органын урнаштыру мөмкинлеге, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы вәкаләтле кешегә күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында таләп җибәрә.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каралган очракта вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләпне алган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

3.3. 3 пунктларда каралган очракларда жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатында - Әлеге статьяның 2 өлеше һәм 3.1 өлеше, шулай ук шәһәр төзелеше Регламенты тарафыннан конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре бер тапкыр үзгәртелгән очракта, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең элек билгеләнгән чик параметрларын үзгәртмичә һәм (яки) рөхсәт ителгән төзелешнең бер яки берничә чик параметрын бер тапкыр үзгәрткән очракта, шәһәр төзелеше тарафыннан билгеләнгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү конкрет территориаль зона өчен регламент, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында Карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссия нәтижәсен эзерләү ун проценттан артык таләп ителми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында планлаштыру проекты расланган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү, Муниципаль берәмлекләр чикләрендә Ватанны саклаганда һәлак булганнарның жирләнгән урыннары табылу сәбәпле, мондый урыннар табылганнан соң алты ай дәвамында башкарыла, шул ук вакытта жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары үткөрү таләп ителми.

4. Комиссия жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында тәкъдим килгән көннән алып егерме биш көн эчендә нәтижә эзерли, анда керткән тәкъдимгә ярашлы рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү яки мондый тәкъдимне кире кагу турында тәкъдимнәр бар һәм бу нәтижәне Башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

4.1. Әлеге кагыйдәләренә аэродром территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларын куллану чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы Проект комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

5. Башкарма комитет житәкчесе, комиссия йомгагындагы тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында Карар кабул итә яки бу Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимне кире кагу турында Карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен гариза бирүчеләргә жиберә.

5.1. Әгәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләрне раслау жирле үзидарәнең вәкилләкле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла икән, жирле үзидарәнең вәкилләкле органына жиберелгән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект әлеге орган утырышында каралырга тиеш.

6. Башкарма комитет житәкчесе Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтлесе федераль башкарма хакимият органы тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәдән соң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә вәкаләтле зат тарафыннан судка шикаять ителергә мөмкин.

7. Жирле үзидарә органына дөүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дөүләт учреждениесеннән яки жирле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелешне ачыклау турында Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән хәбәрнамә керткән көннән башлап, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә мондый төзелеш урнашкан территорияль зонага карата, жир участкаларыннан һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төре, рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары, аларга рөхсәт ителгән куллану төре һәм мондый төзелешнең параметрлары, аны сүткәнче яки билгеләнгән таләпләргә туры килгәнче туры килә, әгәр дә жирле үзидарә органы әлеге белдерүне карау нәтижәләре буенча дөүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына, алар Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм алардан әлеге хәбәр килгән, үз белдеге белән төзелешнең билгеләре булу күздә тотылмый яки судның үз белдеге белән төзелешне сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә керткән.

8. 3 пунктларда каралган очракларда - әлеге статьяның 5 өлеше, дөүләт хакимияте башкарма органы яки жирле үзидарә органы, мәдәни мирас объектлары территорияләрен, территорияләре чикләрен куллануның аерым шартлары булган зоналарны билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи торақ пунктлар, төбәк

әһәмиятендәге тарихи торак пунктлар территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле затка территорияләрне, территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен жирдән файдалану һәм тәзү кагыйдәләрендә күрсәтү турында таләп жиберә мэдәни мирас объектлары, федераль әһәмияттәге тарихи торак пунктлар территорияләре, төбәк әһәмиятендәге тарихи торак пунктлар территорияләре, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир участкаларын һәм капиталъ тәзелеш объектларын куллануны чикләүне билгеләү.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кергән очракта, хокукларны теркәү органынан территориядән файдалануның аерым шартлары булган зонаны билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару турында, Мэдәни мирас объекты территориясә чикләре турында яки әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән башлап, вәкаләтле зат жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәмин итәргә тиеш жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре аларны шундый таләпкә ярашлы төгәлләү юлы белән. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләпләргә ярашлы рәвештә жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне раслау таләп ителми.

10. Әлеге статьяның 9 өлеше нигезендә территорияләрне, мэдәни мирас объектлары территорияләрен, федераль әһәмияттәге тарихи торак пунктлар территорияләрен, төбәк әһәмиятендәге тарихи торак пунктлар территорияләрен куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен күрсәтү, мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тәзелеш объектларын куллануны чикләүләрен билгеләү максатларында жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләрен төгәлләштерү вакыты, бу статьяның 8 нче өлешендә каралган, жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләр ачыкланган көннән башлап, территориядән аерым шартлар белән файдалану зонасын билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару, мэдәни мирас объекты территориясә чикләре турында белешмәләр хокукларын теркәү органынан килә.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен көйләү турында нигезләмәләр

20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматларны Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматларны Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү кагыйдәләре «Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезендә билгеләнә.

2. Өлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар билгеләнә, шул исәптән күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир участкалары, торак пунктлар яки муниципаль берәмлекләр чикләренә урнашуын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып.

Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында мәгълүматлар булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдә хаталар исәпкә алынмый.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ «ТҮБӘН НАРАТБАШ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕ

2 том

ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2023 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының "Түбән Наратбаш авыл жирлегенә" муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына керә:

1. Текст өлеше составында:

Кереш

- 1 нче Том. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче Том. Шәһәр төзелеш зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеш регламентлары.

2. График өлеше составында:

Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат.

Эчтәлек

<u>II ӨЛЭШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ</u>	29
<u>VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелеш зоналаштыру карталары</u>	29
<u>21 статья. Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар</u>	29
<u>22 статья. Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар</u>	1
<u>23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат</u>	1
<u>III ӨЛЭШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ</u>	3
<u>IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеш регламентлары</u>	3
<u>24 статья. Шәһәр төзелеш регламенты составы</u>	3
<u>25 статья . Территориаль зоналарның шәһәр төзелеш регламентлары</u>	5
<u>25.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре</u>	5
<u>25.2. Шәхси торак төзелеш зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (Ж1)</u>	7
<u>25.3. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (ОД)</u>	11
<u>25.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (Т)</u>	15
<u>25.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (И)</u>	16
<u>25.6. III куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П2)</u>	18
<u>25.7. IV-V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П3)</u>	20
<u>25.8. V куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (П4)</u>	23
<u>25.9. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2)</u>	26
<u>25.10. Рекреацион билгеләнештәге зонаның шәһәр төзелеш регламенты (Р2)</u>	27
<u>25.11. Зиратларны урнаштыру зонасының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)</u> .	29
<u>26 статья. Шәһәр төзелеш регламентлары гамәлдә булмаган жирләр</u>	30
<u>27 статья. Шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнмәгән жирләр</u>	30
<u>28 статья. Жирләрне чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территорияләре</u>	31
<u>X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү</u>	33
<u>39 статья. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү</u>	35
<u>29.1. Гомүми нигезләмәләр</u>	35
<u>29.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары</u>	36
<u>29.3. Су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр бие саклау полосалары</u>	37

<u>29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары</u>	39
<u>29.5. Газ бүлү челтәрләренә саклау зоналары</u>	39
<u>29.6. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-күзәтү зоналары</u>	42
<u>30 статья. Аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү</u>	46
<u>31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү</u>	46
<u>XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителүенең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәпләнгән күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль керү мөмкинлегенәң максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенәң исәпләнгән күрсәткечләре</u>	47
II ӨЛЕШ. ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталары	
21 статья. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	

1. "Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре территориаль зонаның төр индексы һәм билгеләнгән территориаль зонаның уникаль номеры күрсәтелгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 8 статьясының 1 томы нигезендә билгеләнгән.

2. Территориаль зонаның һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрнең барлык билгеләнгән территориаль зоналарына карата гамәлдә.

Территориаль зоналарның төрләрен билгеләү өчен түбәндәге атамалар һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зонаның төр индексы	Территориаль зона төренең атамасы
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1)
ОД	Күп функцияле иҗтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2	III куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2)
П3	IV-V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П3)
П4	V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П4)
СХ2	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2)
СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1)

Территориаль зонаның төрен билгеләү өчен аның атамасын яки индексин куллану әлеге кагыйдәләр кысаларында тигез мәгънәле.

Территориаль зоналарның төп хәрәф яки хәрәф-сан индексин, нокта билгесен һәм өстәмә санны (мәсәлән, П3.1) үз эченә алган состав индексы булган төрләре төп индекс билгеләнгән территориаль зонаның төп төренең төрчәләре булып тора. Территориаль зоналарның мондый төрләре өчен махсус шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә, алар территориаль зонаның төп төренең типовой шәһәр төзелеше регламентынан жир участкаларыннан һәм төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен

чикләү, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү ягыннан аерыла.

3. Билгеләнгән территорияль зоналарны идентификацияләү өчен территорияль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территорияль зонаның исеме территорияль зонаның төр атамасыннан тора, ул түгәрәк скобкада төзелгән территорияль зонаның төр индексын һәм билгеләнгән территорияль зонаның номерын үз эченә ала.

Территорияль зона индексы территорияль зонаның төр индексы белән туры килә. Территорияль зоналарга карата әлеге кагыйдәләр кысаларында «территорияль зона индексы» һәм «территорияль зона төренең индексы» терминнарын куллану бертигез мәгънәле. Бер үк индекска ия булган барлык территорияль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында түбәндәге территорияль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территорияль зонаның атамасы	Зонаның урнашуы
1-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) 1-1	Түбән Наратбаш
1-2	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) 1-2	Түбән Наратбаш
1-3	СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) 1-3	Түбән Наратбаш
2-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) 2-1	Бикмураз авылы
2-2	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) 2-2	Бикмураз авылы
2-3	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) 2-3	Бикмураз авылы
2-4	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) 2-4	Бикмураз авылы
2-5	П2	III куркынычлык классы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) 2-5	Бикмураз авылы
2-6	П3	IVV куркынычлык класслары житештерү һәм склад объектлары зонасы (П3) 2-6	Бикмураз авылы
2-7	П4	V куркынычлык классы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П4) 2-7	Бикмураз авылы
2-8	СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) 2-8	Бикмураз авылы
2-9	Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2) 2-9	Бикмураз авылы
2-10	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) 210	Бикмураз авылы
3-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) 3-1	Зур Кырлаңгы авылы
3-2	ОД	Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) 3-2	Зур Кырлаңгы авылы
3-3	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) 3-3	Зур Кырлаңгы авылы
4-1	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) 4-1	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-2	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (и) 4-2	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (и) 4-3	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-4	П4	V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (П4) №4-4	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-5	СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №4-5	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-6	СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №4-6	Түбән Наратбаш авыл жирлеге
4-7	СН1	Зиратларны урнаштыру зонасы (СН1) №4-7	Түбән Наратбаш авыл жирлеге

Территориаль зонаны билгеләү өчен аның атамасын яки номерын куллану әлеге кагыйдәләр кысаларында тигез мәгънәле.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре бер яки берничә чик контурларыннан тора ала.

Территориаль зоналар чикләре контурлары, алар шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында бер үк индекска һәм территориаль зона номерына ия, бер күп контурлы территориаль зонага карый.

Территориаль зоналарның чикләре контурлары, алар шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территориаль зоналарның төрле номерларына бер үк индекска ия, бер төрнең төрле территориаль зоналарына карый.

5. Территориаль зоналардан тыш, алар өчен чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары мәжбүри рәвештә билгеләнә, шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук күрсәтелгән:

шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр;

- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр;

территориаль зона регламентына ярашлы рәвештә жирләргә (жир участогын яки аның бер өлешен) чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясә, ул бөтен жир участогына карата билгеләнә алмый.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге атамалар һәм шартлы текст билгеләре (индекслар) кулланыла:

1) шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр

Индекс	Исеме
ЛО	Сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ТОП	Гомуми файдаланудагы территорияләр

2) Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр

Индекс	Исеме
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
ООПТ	Аеруча саклана торган табигый территорияләр жирләре

3) Жирләргә чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территорияләре

Индекс	исеме
И-Ф	Ж 1 регламентына ярашлы рәвештә жирләргә куллану территориясә
СХ2-Ф	СХ2 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләргә чынлыкта куллану территориясә
СН1-Ф	СН1 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләргә чынлыкта куллану территориясә
Т-П	Т регламентына ярашлы рәвештә жирләргә планлаштырылган куллану территориясә

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып саналмый, бу жирләр һәм территорияләр чикләре турында мәгълүматлар әзерләнми һәм күчәмсез милекнең Бердәм дөүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә, шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне планлаштыру очрагында, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территорияләр мәжбүри рәвештә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып баруны күздә тоткан территорияләр «Түбән Наратбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

22 статья. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар

1. "Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасы. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгән, алар Россия Федерациясә законнарына ярашлы рәвештә җир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануга өстәмә чикләүләр кертә.

2. Әлеге Томның 29 статьясының 29.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге кагыйдәләр кысаларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар өч төргә бүленә: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырылган, ориентирлы.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территорияне куллануның аерым шартлары булган билгеләнгән һәм урнаштыру өчен планлаштырылган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Территорияне куллануның аерым шартлары булган ориентир зоналарының чикләре шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтелми, чөнки аларның җир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү буенча юридик көчә юк. Бу зоналарның якинча чикләре генераль планы нигезләү буенча материаллар составына керүче торак пунктның генераль планы карталарында күрсәтелергә мөмкин.

Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарны билгеләү планлаштырылган шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтү мәгълүмати-белешмә характерда. Махсус Шартлы территорияләргә билгеләү өчен планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан җир кишәрлекләренә хокук ияләре суд тәртибендә мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләргә гамәлдә булуын шик астына алырга хокуклы.

2. Күрсәтелгән зоналар чикләрендә гамәлдә булган җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану чикләренә туры килмәгән характеристикалары махсус шартлар белән билгеләнгән яки планлаштырыла торган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан җир кишәрлекләргә һәм капитал төзелеш объектлары әлеге кагыйдәләргә туры килми.

3. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, күрсәтелгән картада аеруча саклана торган табигый территорияләр, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи торак пунктлар территорияләре чикләре күрсәтелергә мөмкин.

23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәҗбүри кушымта булып билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре турында мәгълүмат тора, аларда территориаль зоналарның чикләре урнашуының график тасвирламасы, күчәмсез миләкнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен кулланыла торган координаталар системасында әлеге чикләргә характерлы нокталары координаталары исемләгә бар.

Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә, җирле үзидарә органнары территориаль зоналарның чикләре урнашуының текстлы тасвирламасын әзерләргә хокуклы. Әлеге кагыйдәләр проекты эшләү кысаларында территориаль зоналарның чикләре урнашуының текстлы тасвирламасы әзерләнгән һәм территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматка кертелмәгән.

2. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат:

1) дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 26.07.2022 № п/0292 боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, аеруча саклана торган табигый территорияләр, территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләренә урнашуының график тасвирлау формасы» на ярашлы рәвештә торак пунктның әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән барлык территориаль зоналары чикләре турында мәгълүматны үз эченә алган PDF форматындагы электрон документ;

2) бердәм дәүләт күчөмсөз милек реестрына территориаль зоналар чикләре турында мәгълүмат кертү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары

24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламенты жир участокларының хокукый режимын билгели, шулай ук жир участкалары өстеннән һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланылган барлык нәрсәләрне дә билгели.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнгән:

1) территориаль зона чикләрендә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллану;

2) Бер территориаль зона чикләрендә жир участкаларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануның төрле төрләр берләштерү мөмкинлекләре;

3) генераль план белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш характеристикалары;

4) территориаль зоналарның төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча саклана торган табигый территорияләрне, башка табигый объектларны саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир участкаларына һәм капитал төзелеш объектларына тарала.

4. Шәһәр төзелеше регламенты жир участкаларына кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән һәйкәлләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары булып торган һәйкәлләр яки ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм аларны тоту режимы, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру параметрлары турында карарлар Россия Федерациясе саклау турында законнары белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә мәдәни мирас объектлары;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яки сызыклы объектлар белән биләнгән;

4) фәйдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи торак пунктлар, истәлекле урыннар, дөваллау-сәламәтләндерү жирләре һәм курортлар, территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар территорияләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды жирләре, жир өсте сулары белән капланган жирләр, запас жирләр, аеруча саклана торган табигый территорияләр (дөваллау-сәламәтләндерү жирләре һәм курортлардан тыш), авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре, махсус икътисади зоналар һәм тиз үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир участкалары өчен билгеләнми.

7. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир участкаларына һәм капитал төзелеш объектларына карата:

1) жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләүләр;

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территорияне коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль керү мөмкинлегенең максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенең исәпләнгән күрсәткечләре.

8. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллануның төп төрләрен билгеләү шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән һәр территорияль зонага карата мәжбүри булып тора.

9. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм шартлы рәхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануға карата өстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рәхсәт ителгән ярдәмче төрне төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр урынына куллану рәхсәт ителми.

10. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төр файдалануға үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламентына ярашлы рәвештә башкарыла.

11. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре өстәмә рәхсәтсез һәм килешмичә мөстәкыйль сайлана.

12. Жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануға рәхсәт бирү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясына ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

13. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарға ярашлы рәвештә кабул ителә.

14. Линия объектларын (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш), саклау корылмаларын (насаждениеләрен), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмати һәм Геодезия билгеләрен урнаштыру теләсә кайсы территорияль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рәхсәт ителә.

15. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 10.11.2020 елның п/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторына (алга таба Классификатор) ярашлы билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рәхсәт ителгән куллану төрләренең исемнәре, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир кишәрлеген рәхсәт ителгән куллану төренең тасвирламасы бар. Жир кишәрлеген рәхсәт ителгән куллану төренең текст атамасы һәм аның коды (санлы билгеләмә) тигез мәгънәле.

16. Жир кишәрлекләрен чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир кишәрлегенең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның чикләнгән саны һәм чикләнгән биеклеге;

16. Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре, шул исәптән аларның майданы;

2) биналарның, корылмаларның, корылмаларның чикләнгән саны һәм чикләнгән биеклеге;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты, ул төзелергә мөмкин булган жир кишәрлегенең гомуми майданының жир кишәрлегенең бөтен майданына нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналар, корылмалар, корылмалар төзү тыелган биналарны, корылмаларны, корылмаларны урнаштыру урыннарын билгеләү максатыннан жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр.

17. Жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары кагыйдәләр җыентыклары, техник регламентлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары, санитар кагыйдәләр чик параметрларына катгыйрак таләпләр каралмаган очракта кулланыла.

18. Жир кишәрлеген минималь зурлыгына (майданына) чикләүләр бер хокук иясенә караган бер үк рәхсәт ителгән файдалану төре булган янәшәдәге жир кишәрлекләренә кагылмый.

19. Бинаның иң күп катлары жир өстендәге барлык катларны үз эченә ала, шул исәптән мансард, шулай ук цоколь, әгәр цоколь катының өске өлеше жирнең план билгесе дәрәжәсеннән 2 м-дан да ким булмаса.

19.1. 6.8 Классификатор коды белән рәхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) чик биеклеге билгеләнми.

20. Жир кишәрлеге төзелешенең максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның майданын исәпкә ала, яссы корылмалардан тыш, һәм капитал төзелеш объектлары яки аларның жир кишәрлеге өслеге астында булган өлешләре (объектның жир асты өлеше).

21. Территориаль зоналар чикләрендә жир участкаларыннан һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бертөрле төрләре, әмма жир участкаларының төрле чик (минималь һәм (яки) максималь) зурлыклары һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары һәм шундый зурлыklar һәм Параметрлар комбинацияләре булган зоналар урнаштырылырга мөмкин.

25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территориаль зонаның һәр төренең шәһәр төзелеше регламенты әлеге төрнең барлык билгеләнгән территориаль зоналарына тарала.

25.1. Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануның төп һәм шартлы рәхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә башкарыла. Рәхсәт ителгән ярдәмче төрне төп яки шартлы рәхсәт ителгән төргә өстәмә рәвештә генә сайларга мөмкин, аны төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир кишәрлекләрен чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре, шулай ук рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар төп яки шартлы рәхсәт ителгән куллану төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында классификаторда бу төрнең тасвирламасы буенча конкрет төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр өчен рәхсәт ителгән рәхсәт ителгән ярдәмче куллану төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре; төп яки шартлы рәхсәт ителгән төрләрнең кодлары, алар өчен ярдәмче куллану төре билгеләнә, һәм рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары, ярдәмче төрләр өчен Капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү:

Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төре коды	Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төре исеме	Төп һәм шартлы рәхсәт ителгән куллану төрләре кодлары, алар өчен ярдәмче төр билгеләнә	Рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары	
			катларның чик саны, корылманың чик биекlege	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	н.у.	н.у.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	н.у.	н.у.
1.19	Чүп үләнән чабу	1.8	0	н.у.
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	3.5.2, 6.12	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	2.5; 2.6; 3.2.4	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнlege объектлары	3.6.2	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	н.у.	н.у.
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	н.у.	н.у.
4.6	Гомуми туклану	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	н.у.
4.9.1.4	Төзекләндерү автомобилей	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	н.у.

5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	н.у.	н.у.

25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Шәхси торак төзелеше зонасының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән Ж1 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Шәхси торак төзелеш зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

-шәхси торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны җир белән аерым торган торак йортлар;

-блокировкаланган торак йортлар;

-аз катлы күп фатирлы торак йортлар (дүрт катлы, шул исәптән мансардлы).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш объектларын, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, гараж объектларын, гражданның яшәве белән бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2 коды белән рәхсәт ителгән куллану төрләре булган җир участкалары (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) барлыкка килгәндә, фронт буенча җир участогының минималь киңлеге 25 м – дан ким булмаска тиеш; 2.3 коды белән 16 м-дан ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен җир кишәрлегечигендәурам ягыннан шәхси гаражлар урнаштыру рұхсат ителәй.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп биналар, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә 3,5 м яксы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә конькисына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен җир участогы чигендә урам ягыннан шәхси гаражлар урнаштыру рәхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп Биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә 3,5 м яксы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә кыегына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

-участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

-участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

-торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

-участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

-участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

-торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокировкаланган һәм аз катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

-участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

-участок чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

-торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокланган- һәм аз катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

участок чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 2.3 коды өчен 5 метрдан да ким түгел;

торак йортларның озын яклары арасында биекlege 2 3 кат: ким дигәндә 15 м;

4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш ярыклары);

шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре белән 10 м – дан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы майданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ерак урнаштырылырга тиеш:

-балалар өчен торак биналарга кадәр уеннар өчен 12 м;

-өлкәннәр өчен ял итү өчен 10 м;

-автомобильләр өчен 10 м;

- 10-40 метрлы спорт белән шөгыльләнү өчен;

-хужалык максатлары өчен 20 м;

-калдыклар өчен контейнерлар белән майданчыклар 20дән 100 м.

Ярдәмче корылмаларны, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштырырга ярамай.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен коймаларның максималь биекlege 2.1, 2.2, 2.3 – 2 м кодлары белән инсоляцияне исәпкә алып, 2.1.1, 2.3 – 1.5 М кодлары белән. Материал һәм янәшәдәге кишәрлекләр арасындагы коймаларның тибы, бакчалар биләгән өлешендә саңгырау түгел, челтәрле, кояш яктылыгын үткәрүче.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	исеме	жир кишәрлеге зурлыгы, кв.м	катлар саны / төзелеш биекlege	төзелешн ең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенүләр, м

Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 5000	3 кт/18 м	40 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир участогы)	мин. – 1000 макс. – 5000	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.3	Блокированный торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – н.у.	3 кат/18 м	50%	5/3
3.4.1	Амбулатор-поликлиник хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.8	Ижтимагы идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләну өчен мәйданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәрә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рәхсәт ителгән куллану төрләрә					
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш	мин. – 600 макс. – н.у.	4 кат (мансард ны кертеп)/ 20 м	75%	н.у.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көн күреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

3.7	Дини куллану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибет	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Кунакханә хезмәте	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юү машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләре ремонтлау	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.6	Урамнан тыш транспорт	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
13.1	Бакчачылык алып бару	мин. – 1000 макс. – 5000	0/0	0 %	н.у.
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – 1000 макс. – 5000	н.у.	н.у.	н.у.
14.0	Аз катлы торак комплексында шәхси торак йортлар хужаларының гомуми милкә составына керүче жир кишәрлекләре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмчә төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеш проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шәһәр төзелеш Регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең чик (минималь) үлчәмнәре:

- шәхси милектә булган жир кишәрлеген һәм дәүләт яки муниципаль милектә булган жирләренә һәм (яки) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән жир кишәрлеген булдыру һәм жирлектә мәйданы жир кишәрлекләренең чик (минималь) күләменә туры килгән жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегә булмау;

-ике һәм аннан да күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлегә булдыру;

- хәзерге күчемсез милек объекты астында формалашкан жир кишәрлеге барлыкка килү һәм жир участогы формалашу мөмкинлеге булмау, аның майданы жир кишәрлекләренең чик (минималь) зурлыгына туры килә.

25.3. Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән ОД индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Күп функцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектларны, эшкуарлык эшчәнлеген, Урта һөнәри һәм югары һөнәри белем объектларын, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләрен, гыйбадәт йортларын, автомобиль транспорты тукталышларын, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектларны, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокадалы төзелеш йортлары, күп фатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күп катлы гаражлар кертелгән мөмкин.

2.1, 2.2 коды белән рәхсәт ителгән куллану төрләре булган жир кишәрлекләре (шул исәптән бүлү яки бүлү юлы белән) барлыкка килгәндә, фронт буенча жир кишәрлегенә минималь киңлеге 25 м – дан ким булмаска тиеш; 2.3 коды белән 16 м-дан ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен жир кишәрлеге чигендә урам ягыннан шәхси гаражлар урнаштыру рәхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә 3,5 м яксы түбә башына кадәр, 4,5 м авыш түбә конькисына кадәр.

Биналар арасындагы минималь аралар:

-мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп корылмага кадәр 10 м;

-стационарлы дөвалау учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп корылмага кадәр 30 м;

-стационарлы дөвалау учреждениесе бинасы һәм башка ижтимагый һәм торак биналар арасындагы ара 50 метрдан ким түгел;

Шәхси торак төзелеше өчен араларны кабул итәргә кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 5 метрдан да ким түгел;

- кишәрлек чикләреннән хужалык корылмаларына кадәр 1 метрдан да ким түгел;

- торак йорт тәрәзәләреннән күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр 10 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара 12 метрдан ким түгел;

-үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына (коега) кадәр ара 25 метрдан ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күп фатирлы торак төзелешләр өчен араларны кабул итәргә кирәк:

- Кишәрлек чигеннән торак йорт диварына кадәр 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөреш) 2.3 коды өчен 5 метрдан да ким түгел;

-торак йортларның озын яклары арасында биеклегенә 2 3 кат: ким дигәндә 15 м;

4 кат: ким дигәндә 20 м (көнкүреш ярыклары);

-шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре белән 10 м – дан да ким түгел.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан ерак урнаштырылырга тиеш:

- балалар өчен торак биналарга кадәр уеннар өчен 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү өчен 10 м;
- автомобильләр өчен 10 м;
- 10-40 метрлы спорт белән шөгыльләнү өчен;
- хужалык максатлары өчен 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар белән мәйданчыклар 20дән 100 м.

Рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен коймаларның максималь биекlege 2.1, 2.2, 2.3 – 2 м кодлары белән инсоляцияне исәпкә алып, 2.1.1, 2.3 – 1.5 М кодлары белән.Материал һәм янәшәдәге участоклар арасындагы коймаларның тибы, бакчалар биләгән өлешендә саңгырау түгел, челтәрле, кояш яктылыгын үткәрүче.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв.м	катлар саны / төзелеш биекlege	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай торак	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.1	Амбулатор-поликлиник хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнlege объектлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

3.7	Дини куллану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.8.2	Вәкиллек эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибет	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Кунакханә хезмәте	н.у.	5 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен мәйданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 5000	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеш	мин. – 600 макс. – н.у.	4 кат (мансардны кертеп)/ 20 м	75%	н.у.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир участогы)	мин. – 1000 макс. – 5000	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.3	Блокированный торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – н.у.	3 кат/18 м	50%	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеш	н.у.	8 кат/н.у.	н.у.	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 кат/4.5 м	н.у.	н.у.

3.2.1	Социаль хезмэт күрсәтү йортлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.4.3	Махсус максатлы медицина оешмалары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.3	Базар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмэт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлегә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.5	Су спорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмэт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Һава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.6	Урамнан тыш транспорт	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
8.0	Оборона һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен өлгә Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһөр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шөһөр төзелеше Регламентында билгеләнгән жир участкаларының чик (минималь) үлчәмнәре:

- шөхси милектә булган жир кишәрлеген һәм дөүлөт яки муниципаль милектә булган жирләрне һәм (яки) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән жир кишәрлеген булдыру һәм жирлектә майданы жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләменә туры килгән жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлеге булмау;

-ике һәм аннан да күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге булдыру;

-хөзерге күчәмсез милек объекты астында формалашкан жир кишәрлеге барлыкка килү һәм жирлектә жир кишәрлеге формалашу мөмкинлеге булмау, аның майданы жир кишәрлекләренә чик (минималь) зурлыгына туры килә.

25.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шөһөр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зонасының шөһөр төзелеше регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән т индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шул исәптән кешеләрне яки йөкләрне ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле элементлар юллары һәм корылмалар, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзөтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренә чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын тәзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенә үлчәме, кв.м	катлар саны / төзелеш биеклеге	төзелешн ең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләрен нән минималь чигенүләр , м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 этаж/4.5 м	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибет	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.

4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.7	Кунакханә хезмәте	н.у.	5 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.1.1	Тимер юл юллары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.1.2	Тимер юл транспортына хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.3	Су транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Һава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.6	Урамнан тыш транспорт	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицка, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проеклаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән и индексы булган территориаль зоналарга тарала.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләргә урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзәтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минимал һәм (яки) максимал) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренә чик үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенә үлчәм, кв.м	катлар саны / төзелеш биеклегенә	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлегенә чикләнгән минимал чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 этаж/4.5 м	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйләү өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.7	Энергетика	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.5	Торба үткәргеч транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләргә (территорияләргә)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территориягә төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рәхсәт ителгән куллану төрләре					
4.4	Кибетләр	н.у.	3 кат /н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Һава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рәхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.6. III куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)

Шәһәр төзелеше регламенты III куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зонасы (п 2) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән П2 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Житештерү зоналары әйләнә-тирә мохиткә төрле йогынты нормативлары булган житештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзәтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв. м	катлар саны / төзелеш биеклегенә	төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлегенән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тәмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.0	Житештерү эшчәнлегенә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2	Авыр сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2.1	Автомобиль төзелеш сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3	Жиңел сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.2	Фарфор фаянс сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.3	Электрон сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.4	Зөркән сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.4	Азык-төлек сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.6	Төзелеш сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9	Саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау майданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.11	Целлюлоза-кагазь сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегенә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0. 1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0. 2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	1 кат/4.5 м	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай тораклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көнкүреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
4.4	Кибет	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1. 1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1. 3	Автомобиль юу машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1. 4	Автомобильләргә ремонтлау	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
7.3	Су транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.4	Һава транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.7. IV-V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ПЗ)

Шәһәр төзелеше регламенты IVV куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (п 3) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән п3 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Житештерү зоналары әйләнә-тирә мохиткә төрле йогынты нормативлары булган житештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзәтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв. м	катлар саны / төзелеш биеклегенә	төзелешн ең максимум проценты	жир кишәрлегенән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.3	Көн күреш хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйле өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибет	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегенә	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9	Хезмәт гаражлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.0	Житештерү эшчәнлегенә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2	Авыр сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.2.1	Автомобиль төзелеш сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3	Жиңел сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.2	Фарфор фаянс сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

6.3.3	Электрон сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3.4	Зәркән сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.4	Азык-төлөк сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.6	Төзелеш сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9	Саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау майданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.11	Целлюлоза-кагаз сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
1.13	Балыкчылык	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.2.4	Тулай торақлар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	н.у.	н.у.	н.у.	10/н.у.
7.3	Су транспорты	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында кисәкчә аша урам ягыннан һәм жир участогының башка якларыннан чигенү кыйммәтләре китерелә. «Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән Параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмчә төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлегә Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.8. V куркынычлык классындагы житештерү һәм склад объектлары зоналарының шөһәр төзелеше регламенты (П4)

Шөһәр төзелеше регламенты V куркыныч класслы житештерү һәм склад объектлары зонасы (п 4) әлегә Кагыйдәләр белән билгеләнгән П4 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Житештерү зоналары әйләнә-тирә мохиткә төрле йогынты нормативлары булган житештерү объектларын, склад объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләренә ярашлы рәвештә мондый объектларның санитар-күзәтү зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рөхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв. м	катлар саны / төзелеш биекlege	төзелешн ең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренн эн минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.3	Жиңел сәнәгать	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.4	Азык-төлек сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.6	Төзелеш сәнәгате	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9	Саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау мәйданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.1	Эшлекле идарә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.4	Кибет	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмә.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.9. Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Шәһәр төзелеше регламенты авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зонасы (СХ2) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән СХ2 индексы булган территорияль зоналарга тарала.

Авыл хужалыгы билгелэнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм авыл хужалыгы житештерүе белән бәйлә башка максатлар, шулай ук аквакультура (балыкчылык) максатлары, шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең чик үлчәмнәре һәм рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләүнең чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв.м	катлар саны / төзелеш биеклегенә	төзелешнең ең максимум проценты	жир кишәрлегенән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.5	Бакчачылык	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.10	Кошчылык	макс. - 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.11	Дуңгызчылык	макс. - 50	н.у.	н.у.	н.у.
1.12	Умартачылык	макс. - 1	н.у.	10 %	н.у.
1.13	Балыкчылык	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.14	Авыл хужалыгын фәнни тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	н.у.	н.у.	н.у.
1.17	Питомниклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	макс. - 10	н.у.	н.у.	н.у.
1.19	Чүп үлән чабу	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
2.7.1	Автотранспортны саклау	н.у.	н.у./4.5 м	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйлә өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.10.	Амбулатор ветеринария	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

1	хезмәте				
4.4	Кибет	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.1.3	Автомобиль юу машиналары	н.у.	2 кат/10 м	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чаралары тукталышы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9	Саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.9.1	Саклау мәйданчыклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.3	Ау һәм балык тоту	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, яшелчәчелек теплицалардан файдаланып.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проекткау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.10. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (P2)

Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (P2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән P2 индексы белән территорияль зоналарга кагыла.

Рекреация билгеләнешендәге зоналар яшел утыртмаларны саклау һәм яңадан житештерү, аларны халык ялын уздыру максатларында нәтижәле файдалануны тәэмин

итү өчен билгелэнгән. Шәһәр урманнары, парклар, скверлар, бульварлар, буалар, күлләр, әлеге зонага хезмәт күрсәтү белән бәйлә территорияләр үз эченә керә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв.м	жир кишәрлегенең үлчәме,	жир кишәрлегенең үлчәме, м	жир кишәрлегенең үлчәме,
Рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.2	Табиғый-танып белү туристлыгы	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Рәхсәт ителгән файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрләре					
2.4	Күчмә торак	н.у.	н.у.	0 %	н.у.
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.6.3	Цирклар һәм хәваннарны тоту урыны	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7	Дини файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

	өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү				
4.4	Кибетләр	н.у.	3 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.6	Жәмәгать туклануы	н.у.	2 кат/н.у.	н.у.	н.у.
4.8.1	Күңел ачу чаралары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
4.9.2	Транспорт чараларын саклау	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.2.1	Туристлык хезмәте	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
5.5	Гольф өчен идән яки атлы прогулкалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
6.8	Элемтә	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.2	Курорт эшчәнлеге	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.2.1	Санатор эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Главта күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.11. Зиратларны урнаштыру зонасының шөһәр төзелеше регламенты (СН1)

Зиратларны урнаштыру зонасының шөһәр төзелеше регламенты (сн1) әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән сн1 индексы булган территориаль зоналарга тарала.

Зиратларны урнаштыру зоналары жирләү урыннарын (каберлекләр, крематорийлар, башка жирләү урыннары) урнаштыру һәм эшләү өчен билгеләнгән.бу төр зоналарны урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәэмин ителергә мөмкин һәм башка территориаль зоналарда рөхсәт ителми.

Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) үлчәмләрә һәм рөхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир кишәрлегенең үлчәме, кв.м	жир кишәрлеген ең үлчәме,	жир кишәрлегенең үлчәме, м	жир кишәрлегенең үлчәме,
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					

3.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аңа бәйләү өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
11.3	Гидротехник корылмалар	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләре)	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.1	Урам-юл челтәре	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
12.1	Ритуаль эшчәнлек	н.у.	н.у.	н.у.	н.у.
Шартлы рәхсәт ителгән куллану төрләре					
н.у.					

искәрмәләр.

«Н. у». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллануның ярдәмчә төрләре рәхсәт ителгән куллануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендә күрсәтелгән таблицкага, 25 статьясына, 25.1 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнә.

Бу статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеше проектлаштыру нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләренә туры китереп билгеләнә.

26 статья . Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр

ЛО- сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яки) сызыклы объектлар белән биләнгән жир кишәрлекләре .

ТОП -гомуми файдаланудагы иң яхшы территорияләр.

Линия объектларына электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яки жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнарға ярашлы рәвештә билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төргә үзгәртү турында карарлар федераль законнарға ярашлы рәвештә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм федераль һәм төбәк әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан

тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр

ЛФ – урман фонды җирләре.

ВО – өслек сулары белән капланган җирләр.

СХ - авыл хужалыгы җирләре авыл хужалыгы составында.

ООПТ – аеруча саклана торган табигый территорияләр җирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләреннән файдалану федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары вәкаләтле органнары яки федераль законнарға ярашлы рәвештә җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды җирләре составындагы җирләргә яки җир участкаларын куллану урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә, аның чикләрендә урман фонды җирләре урнашкан, урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм төбәк законнарына ярашлы.

Аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә урнашкан җирләргә яки җир участкаларын куллану аеруча саклана торган табигый территорияләр турында законнарға ярашлы рәвештә аеруча саклана торган табигый территорияләр турында нигезләмә белән билгеләнә. Аеруча саклана торган табигый территорияләр чикләрендә территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары федераль законнарға ярашлы рәвештә шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү рөхсәт ителгән җирләр, җир участкалары һәм территорияләр категорияләренә карата гына билгеләнә ала.

Җир өсте сулары белән капланган җирләргә куллану Россия Федерациясе Су Кодексына ярашлы рәвештә башкарма хакимиятнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Авил хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренә күпьяллык агачлар (бакчалар, йөзем бакчалары һәм башкалар) белән биләп алынган, торак пунктлар чикләреннән тыш урнашкан сөрүлекләр, көтүлекләр, ятмалар, җирләр керә. Авыл хужалыгы җирләре составында авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр кулланда өстенлек ала һәм махсус саклауга дучар ителә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылык алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корылмалары һәм бакча җир участогында гаражлар төзү өчен кулланыла алмый.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында СХ индексы белән билгеләнгән авыл хужалыгы җирләре составына җирләргә тискәре йогынтыдан саклау функциясен үтәүче хужалык эчендәге юллар, саклау урман утыртулары, агач-куаклык үсемлекләре белән биләнгән башка авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр кертелергә мөмкин.

28 статья. Җирләргә чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территорияләре

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында территорияләргә күрсәтергә кирәк, алар өчен территориаль планлаштыру документларына ярашлы рәвештә шәһәр төзелеше регламентлары һәм территорияләргә куллануның аерым шартлары булган зоналар билгеләнергә тиеш, әмма гамәлдәге закон таләпләренә ярашлы рәвештә бу территорияләр өчен территориаль зона билгеләнә алмый.

Мондый территорияләргә билгеләү өчен җирләргә (җир кишәрлеген яки аның бер өлешен) чынлыкта яки планлаштырылган куллану территориясе төшенчәсе кулланыла.

Җир участогының бер өлешен чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясе җир участогының зур булмаган өлешен (шул исәптән ике яки аннан да күбрәк аерым участкалардан торган бердәм җирдән файдалануны) биләүче территория,

ул чынлыкта теге яки бу территорияль зонаның шәһәр төзелеше регламентына ярашлы кулланыла яки аны куллану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яки аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территорияль зонага каравы турындагы законнар таләпләре нигезендә, территорияль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып файдалануга туры килә торган территорияль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рәхсәт ителгән файдалану төрлөрөнә, жир кишәрлекләрненә иң чик (минималь) һәм (яисә) максималь күләмнәрненә һәм рәхсәт ителгән төзелешненә иң чик параметрларының, жир кишәрлегенә калган (зуррак) өлешен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүненә барлык жир кишәрлегенә кагыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территорияль зонаның хокукий статусы юк. Бу территорияләрненә чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре була.

Өлеге территорияләрне шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен жир кишәрлегенә фактта файдаланган очракта, яки жир кишәрлеге өлешен планлаштырган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырылган өлеше булган жир кишәрлегенә факттагы территорияль зонасы яисә планлаштырылган өлеше индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрдән фактта һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге төрләре күрсәтелгән:

И-Ф - И зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне куллану территориясе

СХ2-Ф - СХ2 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне чынлыкта куллану территориясе.

СН1-Ф - СН1 зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне чынлыкта куллану территориясе.

Т-П – Т зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрне планлаштырылган файдалану территориясе.

Гамэлдәге законнарға ярашлы рәвештә, жирләрнең хокукый статусы көйләнмәгән мондый территорияләр, әгәр алар кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмый икән, чиксез озак яши ала. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактик яки планлаштырылган файдалану территориясендә булган капитал төзелеш объектларын яңача төзүгә яки реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен жир кишәрлеген чикләү (бүлү яки бүлү) үткөрергә һәм территориянең фактик яки планлаштырылган файдалануына туры килгән территориаль зона чикләрен билгеләү өлешендә әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Жирләрне чынлыкта куллану территориясе буларак шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук урман фонды жирләрөндә яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән аеруча саклана торган территорияләрдә жир участкалары күрсәтелергә мөмкин.

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

Статья 39. Территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә жир участокларын һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү

29.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалануның чикләве билгеләнә, алар жир асты байлыктары, һава һәм су законнары турындагы законнарда башкасы каралмаган булса, жир кишәрлекләреннән файдалануның мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчмәс мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны тыялар һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килмәслек эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чиклиләр яисә тыялар.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 статьясында билгеләнергә мөмкин булган территориянең аерым шартлары булган зоналарның тулы исемлегенә китерелә.

3) федераль законнарда ярашлы рәвештә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү территорияләргә куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә, аларның күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә рәсми рәвештә билгеләнгән. Торак пунктларның, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары территорияләргә куллануның аерым шартлары булган зоналарның зурлыгын һәм (яки) чикләрен билгели алмыйлар, аларны билгеләү хокукы аларның вәкаләтләренә керми.

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге кагыйдәләргә кысаларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге кагыйдәләргә кысаларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән зоналар, аларның чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән һәм расланган;

- билгеләүгә планлаштырылган чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле зоналар фиксацияләнгән зурлыкка һәм чикләргә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләренә (критерийларына) ия;

- чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма фиксацияләнгән зурлыктары һәм чикләргә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләргә (критерийлары) булмаган ориентирлау-зоналар; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә ориентирлау үлчәмнәре генә билгеләнгән, алар мондый зоналарның чикләре билгеләнгән очракта исәпләүләр үткөрү юлы белән төгәлләнергә тиеш һәм (яки) әйләнә-тирә мохиткә тәэсир итү дәрәжәсен натураль үлчәүләр.

4) шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында территорияне куллануның аерым шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә күрсәтелгәнә тиеш.

5) шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында шулай ук Россия Федерациясенең Федераль законнарында һәм норматив хокукый актларында территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләүнең билгеләнгән күләмнәре һәм берсүзсез кагыйдәләргә билгеләнгән булган объектларга карата территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелгәнә мөмкин.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торба үткәргечләр, элемент линияләре) саклау зоналары һәм минималь ераклык зоналары, автомобиль юлларының юл яны полосалары, су саклау зоналары һәм жир өстендәге су объектларының яр буе саклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында күрсәтелгән очракта, бу чикләргә территориянең аерым шартлары булган рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан аерып торучы махсус шартлы билгеләр белән күрсәтелә.

Мондый зоналарның чикләрен шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтү һәм бу зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү мөһүмәти-белешмә характерда һәм федераль законнарға ярашлы рәвештә билгеләүгә планлаштырылган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре, тулысынча яки өлешчә территориянең аерым шартлары булган зоналарның якинча чикләрендә урнашкан, суд тәртибдә бу зоналарда жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллану чикләүләрен бәхәсләшәргә хокуклы.

6) Территорияне куллануның аерым шартлары булган ориентир зоналарының чикләре шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтелми, чөнки алар чиста ориентир характерында һәм жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясенең суд практикасына ярашлы рәвештә, шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналарның якинча чикләре күрсәтелгән очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре суд тәртибдә территориядән файдалануның аерым шартлары булган мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү өлешендә гәмәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

Ориентирлау зоналарына федераль закон таләпләренә туры китереп билгеләнмәгән предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары, су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклауның икенче һәм өченче билбау зоналары, су басу һәм су басу зоналары, тапшыручы радиотехник объектның чикләү зоналары, территориянең аерым шартлары булган зоналарның һәм зоналарның башка төрләре керә. федераль законнар зоналарның зурлыгын исәпләүләр һәм (яки) натураль тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләргә тиеш.

7) Түбән Наратбаш авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә территорияне куллануның аерым шартлары булган түбәндәге зоналар билгеләнгән яки билгеләнәргә тиеш:

-эчәрлек һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;

-су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр бие саклау полосалары;

-электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары;

Корылмалар һәм элемент линияләренә саклау зоналары;

-предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-күзәтү зоналары;

-газ бүлү челтәрләренә саклау зоналары;

-автомобиль юлларының юл яны полосалары һәм юл читендәге полосалары.

29.2. Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм зурлыклары СанПин 2.1.4.1110-02 хужалык-эчү билгеләнешендәге су белән тәэмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрен санитар саклау зоналары нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары бар (алга таба ССЗ). Санитар саклау зоналары өч билбау составында оештырыла.

Беренче пояс (каты режимлы) су жыю урыннары территориясен, барлык суүткәргеч корылмалары майданчыкларын һәм су кертү каналын үз эченә ала. Жир асты су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясының зурлыгы якланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм житәрлек дәрәжәдә якланмаган жир асты суларын кулланганда 50 м тәшкит итә.

Беренче пояс чикләрендә биек агачлар утырту, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле максатлардагы торба үткәргечләр салу,

торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләрнең яшәү урыны, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рәхсәт ителми.

Биналар канализация белән жиһазландырылырга тиеш, агынты суларны иң якин көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки икенче билбау территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ССЗның беренче поясыннан читтә урнашкан жирле чистарту корылмалары станцияләренә алып китәргә кирәк.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганаclarының су пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче билбаулары чикләре исәпләп билгеләнә.

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче пояслар чикләрендә: яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламы бозылу белән бәйлә яңа төзелеш (Роспотребнадзор Идарәсе территориаль бүлгегә белән мәжбүри килешү нигезендә башкарыла); эшкәртелгән суларны жир асты горизонтларына кертү һәм каты калдыкларны жир асты складларына салу, жир асты эшкәртү; ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру, агу химикатлары һәм минераль ашламалар, сәнәгать агынтылары тупланмалары, шлам саклагычлары һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычын тудыручы башка объектлар. Санитар саклау зонасының өченче билбавы чикләрендә мондый объектларны саклаулы жир асты суларын кулланганда гына, геологик контроль органнары нәтижәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик нәтижәсе булганда, сулы горизонтны пычранудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгән очракта гына урнаштырырга рәхсәт ителә.

Шулай ук икенче билбау чикләрендә зиратлар, терлекләр каберлекләре, ассенизация кырлары, фильтрлау кырлары, тирес саклау урыннары, силос траншеяләре, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм жир асты суларының микроблы пычрану куркынычын тудыручы башка объектлар урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманны кисү тыела.

29.3. Су саклау зоналары, жир өстендәге су объектларының яр буе саклау полосалары

65 статья нигезендә. Россия Федерациясе Су кодексының су саклау зоналары булып елгалар, инешләр, күлләр, сусаклагычлар Яр сызыгына тоташкан территорияләр тора, аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, пычрануын, су басуын һәм аларның суларын киметүен булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә Яр буе саклау полосалары урнаштырыла, аларның территорияләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлегә һәм аларның яр буе саклау полосасының киңлегә тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яки инешләрнең су саклау зонасының киңлегә аларның чыганаclarыннан елгалар яки инешләр өчен озынлыгы белән билгеләнә:

10 километрга кадәр 50 метр;

10 километрдан 50 километрга кадәр 100 метр;

50 километрдан һәм 200 метрдан артык.

Су саклау зоналары чикләрендә:

-туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатыннан агынты суларны куллану;

-зиратлар, терлекләр каберлекләре, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннары, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләр, радиоактив калдыкларны күмү пунктлары урнаштыру;

-зиянлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

-транспорт чараларының хәрәкәте һәм тукталышы (махсус транспорт чараларынан тыш), аларның юлларда һәм юлларда һәм каты япмалы махсус жиһазландырылган урыннарда тукталышынан тыш;

-автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын (автозаправка станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы өлкәсендәге закон таләпләрен үтәү шартларында урнаштырылган очрақлардан тыш), техник транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган хезмәт күрсәтү, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру;

-пестицидлар һәм агрохимикатларның махсус саклагычларын урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агынты, шул исәптән дренаж суларын агызу;

- гомуми таралган файдалы казылмаларны барлау һәм чыгару (әгәр гомуми таралган файдалы казылмаларны барлау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен барлауны һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыктарынан файдаланучылар тарафыннан расланган техник проект нигезендә расланган тау чишмәләре һәм (яки) геологик чишмәләр жир асты байлыктары турында РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрдә 1992 елның 21 февралендәге 2395-и номерлы РФ Законының 19.1 мaddәсе белән).

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, файдалануга тапшыру, мондый объектларны су объектларын су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм су бетүдән саклауны тәэмин итүче корылмалар белән жиһазландыру шартларында рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм су бетүдән саклауны тәэмин итүче корылманың төрөн сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә закон нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнарны рөхсәт ителгән ташлау нормативларын үтәү кирәклеге исәпкә алып башкарыла.

Су объектларын пычранудан, тыгылудан, су басудан һәм суның бетүенән саклауны тәэмин итүче корылмалар дип:

-үзәкләштерелгән су чистарту системалары (канализация), үзәкләштерелгән яңгыр су чистарту системалары;

-агынты суларны үзәкләштерелгән су агызу системаларына (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су сибү һәм дренаж суларына) агызу өчен Корылмалар һәм системалар, әгәр алар мондый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса;

- агынты суларны (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен локаль чистарту корылмалары, аларны әйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы өлкәсендәге закон таләпләренә туры китереп билгеләнгән нормативлардан чыгып чистартуны тәэмин итә;

-житештерү һәм куллану калдыктарын жыю өчен корылмалар, шулай ук агынты суларны (шул исәптән яңгыр, эрегән, инфильтрация, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан эшләнгән кабул итүчеләргә агызу (агызу) өчен Корылмалар һәм системалар.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агынты суларны чистарту өчен корылмалар белән жиһазландырылмаган гражданның бакчачылык, бакчачылык яки дача коммерциячел булмаган берләшмәләре территорияләренә карата, алар шундый корылмалар белән жиһазландырылганчы һәм (яки) үзәкләштерелгән системаларга тоташтырылганчы, су үткәрми торган материаллардан эшләнгән кабул итүчеләрне кулланырга рөхсәт ителә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар әйләнә-тирә мохиткә.

Яр бие саклау полосасының киңлеге су объектының яр авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яки 0□, 3□ кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3□ һәм аннан да күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга өчен су саклау зонасы яр буе саклау полосасы белән туры килә. Елга, инеш чыганаclarы өчен су саклау зонасының радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән бергә тыела:

- жирләрне эшкертү;
- юыла торган туфрак калдыкларын урнаштыру;
- авыл хужалыгы хайваннарын көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, мунчалар оештыру.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы урнаштырыла.

Гомуми файдаланудагы су объектарының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан тыш, шулай ук елгалар һәм инешләр, аларның озынлыгы чыганактан тамагына кадәр 10 километрдан артмый. Каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр буе киңлеге, аларның чишмә башынан тамагына кадәр озынлыгы ун километрдан артмый, 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелеше зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буйлары күрсәтелми.

Һәр граждaн (механик транспорт чараларын кулланмыйча) гомуми файдаланудагы су объектарының яр буе полосасыннан алар янында хәрәкәт итү һәм булу өчен, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгын гамәлгә ашыру һәм йөзүче чараларны причалга утырту өчен файдаланырга хокуклы.

Яр буе чикләрендә жир участокларын хосусыйлаштыру тыела.

29.4. Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектарының сак зоналары «Электр челтәре хужалыгы объектарының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава киңлеге участогы өсләге өләше (электр тапшыруының һава сызыклары терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, бу кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенә ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыкта:

- 1 кВ - 2 м;
- от 1 до 20 кВ - 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруның жир асты кабель линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрләге өсләгенә бер өләше (электр үткәргечләренең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнгән, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенә ике ягында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өләше рәвешендә билгеләнә.

Сак зоналарында электр челтәре хужалыгы объектарының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) граждaннарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янғын чыгуга китерү тыела. Аерым алганда, тыела:

Жир асты кабель электр тапшыру линияләре буйлап саклау зонасы жир астындагы жир участогы өсләгенә бер өләше рәвешендә урнаштырыла (кабель электр тапшыру линияләре салу тирәнлегенә туры килгән тирәнлеккә), ул электр тапшыру линиясенә ике

ягында да читтән торган кабельләрдән 1 метр ераклыкта урнашкан параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә.

Саклау зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының куркынычсыз эшен бозарга, шул исәптән аларны зарарлауга яки юк итүгә китерергә һәм (яки) гражданның тормышына, сәламәтлегенә һәм физик яки юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә, шулай ук экологик зыян китерергә һәм янгыннар чыгуга китерергә мөмкин булган теләсә нинди гамәлләр башкару тыела. Аерым алганда, тыела:

- электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен булдырылган юллар һәм подъездлар чикләрендә теләсә нинди объектларны һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен кирәкле юллар һәм подъездлар булдырмастан, теләсә нинди эшләр башкарырга һәм корылмалар төзүгә;

-- чүплекләр урнаштыру;

- удар механизмнары белән эшләр башкарырга, 5 тоннадан артык авырлыктагы авырлыктарны төшерергә, ачы һәм коррозияле матдәләргә һәм ягулык-майлау материалларын (жир асты кабель электр тапшыру линияләренәң саклау зоналарында) ташларга һәм агызырга.

1000 Вольттан артык көчәнеше электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарында да тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын җыярга яки урнаштырырга;

- балалар һәм спорт майданчыкларын, стадионнары, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станокларын, терлекләр өчен загоннары, гаражларны һәм машина һәм механизмнарның барлык төрләрен урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләргә башкару белән мәшгуль булмаган кешеләргә күпләп жыелуы белән бәйлә теләсә нинди чаралар үткөрергә (һава электр тапшыру линияләренәң сак зоналарында);

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын җыярга яки урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә челтәр оешмасын язмача рөхсәтсез түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән җирләргә вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- йөк төялгән яисә юл өстеннән йөксез гомуми биеклеккә ия машиналар һәм механизмнар йөрү 4,5 метрдан артык (һава электр линияләренәң саклау зоналарында);

- авыл хужалыгы машиналарын һәм 4 м дан артык биеклектәге җиһазларны кулланып кыр авыл хужалыгы эшләре.

Саклау зоналары чикләрендә язма рөхсәтсез челтәр оешмасы тыела:

- биналар һәм корылмаларны төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яки сүтү;

- тау, шартлату, мелиорация эшләре, шул исәптән җирләргә вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агачлар һәм куаклар утырту һәм кисү;- проезд машин и механизмнар, имееущих общую высоту с грузом или без груза от поверхности дороги более 4,5 метра (в охранных зонах воздушных линий электропередачи);

- 4 м биеклектәге авыл хужалыгы машиналары һәм җиһазлары кулланып кыр авыл хужалыгы эшләре.

29.5. Линияләргә һәм элемент корылмаларының сак зоналары

«Россия Федерациясе элемент линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары (алга таба - Карар) нигезендә аерым куллану шартлары булган саклау зоналары билгеләнә:

- урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан җир асты кабельләре өчен һәм элемтә линияләренең һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - җир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең һәр яктан кимендә 2 метр ераклыгында параллель туры сызыклар белән билгеләнгән җир кишәрлекләре рәвешендә;

- диңгез кабельле элемтә линияләре өчен һәм, суднолар йөри торган һәм эретеп ябыштырылган елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша чыкканда, су өслегеннән бөтен тирәнлектә су пространствосы кишәрлекләре рәвешендә, һәр яктан диңгез кабеле трассасыннан 0,25 километрга ераклыкта параллель ясылыклар белән билгеләнгән су өсте өслегеннән алып су төбенә кадәр, һәр яктан диңгез кабеле трассасыннан яисә елга, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша 100 метрга күчкәндә, кабель трассасыннан аерылган саен;

- Элемтәнең кабельле линияләрендә җир өсте һәм хезмәт күрсәтелми торган, хезмәт күрсәтми торган, тергезү пунктларын урнаштыру үзәгеннән яисә аларның җимерелүе чигеннән кимендә 3 метрга һәм җир асты байлыklarын саклау контурларыннан кимендә 2 метрга караган йомык сызык белән билгеләнгән җир кишәрлекләре рәвешендә - җир кишәрлекләре рәвешендә.

Сак зонасында элемтә линиясен яки радиофикация линиясен (тирәнлектә 0,3 метрдан артык булмаган җир кишәрлегендә җир кишәрлегендә җир кишәрлеге, заказчы (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясә яисә радиофикация линиясә урнашкан предприятиедән язма ризалык алырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларында саклау зоналарының җир мәйданы, Россия Федерациясә җир законнары нигезендә, юридик һәм физик затлар тарафыннан, Постановление билгеләгән һәм элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең сакланышын тәэмин итә торган чикләүләргә исәпкә алып кулланыла.

Элемтә һәм радиофикация линиясә урнашкан предприятиеләргә сак зоналарында рөхсәт ителә:

а) җир милекчеләре (җир хужалары, җирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда элемтә һәм радиофикация линияләрен эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, подъездларны, күперләргә һәм башка корылмаларны эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, күперләргә һәм башка корылмаларны төзү;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чокырлар, траншлар һәм котлованнар өзелү, аларны алга таба жыю;

в) урман массивлары аша уза торган элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә, шушы линияләр трассаларына якин урыннарда аерым агачларны кисү, аннары билгеләнгән тәртиптә урман кисү билетлары (ордерлары) һәм кисү урыннарын кисү кисемнәреннән чистартып бирү.

Сак зоналары чикләрендә язма ризалыксыз һәм элемтә яки радиофикация линиясеннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләре катнашында түбәндәгеләр тыела:

а) һәртөрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунтны җир механизмнары (комлы барханнар зоналарынан тыш) белән планлаштыруны һәм җир эшләрен (тирәнлектә 0,3 метрдан да артык сөрүдән тыш) тормышка ашырырга;

б) бораулауга, шурфованига, алуга проблы грунтка скважиналары, для исследования геологик-төшерү, поиск, геодезик и башка эшләрен башкаруга шартлату;

в) агач утырту, кыр станнарын урнаштыру, терлекләргә тоту, материаллар, азык һәм ашламалар төзү, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элемтә һәм радиофикация линияләре үткәргечләре астында габаритсыз йөкләр җибәргә, каналлар (арыклар) төзәргә, киртәләр корырга һәм башка каршылыклар тудырырга;

д) судноларны, баржаларны һәм йөзмә краннары куеп тору өчен причаллар корырга, төяү-бушату, су асты-техник, су асты-тирәнәйтү һәм җир казу эшләрен

башкарырга, балык промыслы участкаларын бүлөп чыгарырга, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсөмлекләрән су асты балык тоту кораллары белән чыгарырга, су эчертү жайланмалары белән шөгылләнәргә, казылык һәм боз эзерләргә. Судларга һәм башка йөзү чараларына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрөлүләр һәм траллар белән узу тыела.

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм электр магнит энергиясен чыгара һәм элемент һәм радиофикация линиясенә күркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзүне һәм реконструкцияләүне;

ж) жир асты элемент линияләрен узучы элемент линияләрен исәпкә алмыйча жир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне яклауны гамәлгә ашырырга.

Аерым алганда, элемент һәм радиофикация линияләренә нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрлө гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) биналарны һәм күперләрне жимерү һәм реконструкцияләү, элемент кабельләре салынган коллекторларны, туннель метрополитенын һәм тимер юлларны яңадан урнаштыруны гамәлгә ашыру, һава элемент линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиореле станцияләренә техник корылмалары, кабель эржәләре һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүчеләр) бу линия һәм корылмаларны алып бара торган предприятиеләр белән килештереп, элемент линияләре һәм корылмалары, радиофикация линияләре һәм корылмаларын алдан чыгармыйча;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (жир өсте һәм жир асты) һәм радиореле станцияләренә, телефон канализациясенә кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель эржәләренә ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемент линияләренә кушылырга (бу сызыкларга хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элемент линияләре трассаларын аларга техник персоналның ирекле керүенә комачаулап, борчырга;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемент хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә кушылырга;

е) элемент һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (һава элемент линияләренә таяну һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны асарга).

29.6. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Жирлек территориясендә агросәнәгать комплексы объектлары, зиратлар, автомобильләргә ягулык салу станцияләре, биотермик чокыр, үлөт базлары урнашкан, алар өчен санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиеш. Жирлек территориясенә Буа спирт заводынан санитар-яклау зонасы, әйләнә-тирә табигать мохитенә торышын, аның пычрануын стационар күзөтү пунктларының саклау зонасы элөгә.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар-яклау зоналарының күләмнәре һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бу объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Күрсәтелгән объектларның санитар-яклау зоналарының санитар-яклау зоналарының санитар-эпидемиологик кагыйдәләре һәм СанПиН 2.2.1/2.1.1.1.1200-03 тарафыннан расланган «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1.1200-03 санитар-саклау зоналарының санитар-яклау зоналарының ориентлашу чикләре картасында жирлекнең генераль планын нигезләү материаллары составына керә торган территориянең махсус шартлары (булган нигезләмә) күрсәтелгән. Санитар-яклау зоналарының якинча чикләре мәгълүмати-белешмә характерда һәм гамәлдәге федераль законнар нигезендә әлегә чикләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү өлешендә юридик көчкә ия түгел.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары нигезендә «Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 222 номерлы карары һәм 2018 елның 3 августындагы 342-ФЗ номерлы Федераль законның 36, 37 статьялары нигезләмәләре нигезендә санитар-яклау зоналары төзелешкә планлаштырылган, кеше яшәү тирәлегенә химик, физик, биологик йогынты ясау чыганаclarы булып торучы капитал төзелеш объектларына (алга таба - объектлар) карата санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып киткән химик, физик һәм (яисә) биологик йогынты объектлары контурлары өчен билгеләнгән очракта билгеләнә.

Санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле капитал төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, объект контурларыннан атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәжәләрен тикшеренүләр (үлчәүләр) үткәргә һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегенә өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәткә (аның территориаль органнары) кирәкле документларны беркетеп, санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш.

Санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турындагы карарны кабул итәләр:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегенә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт - санитария классификациясе нигезендә I һәм II класслы куркыныч объектларга карата, шулай ук санитария классификациясенә кертелмәгән объектларга карата;

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегенә өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - санитария классификациясе нигезендә III - V класслы хәвефлеләктәге объектларга карата.

Санитар яклау өлкәсендә һәм жир кишәрлегенә чикләрендә жир кишәрлегенә кертүгә мәгълүматны чикләү кертелде, дип белдерде Бердәм дәүләт күчмәсез милек реестры белешмәләре.

Санитар-яклау чигендә рөхсәт алу күздә тотыла:

- рекреация һәм бакчачылык билгеләнешендәгә зонаны оештыру өчен объектлар, мәгариф һәм медицинада, ачык типтагы спорт корылмалары, балалар оешмаларын оештыру һәм балалар оешмаларын савыктыру;

- дарулар житештерү һәм саклау өчен объектлар, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенә күпләп складлары, эчә торган су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары урнаштыру, жир кишәрлекләреннән азык-төлек продукциясе буларак алга таба файдалану өчен билгеләнгән авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында файдалану өчен файдалану, әгәр санитар-яклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерәчәк.

29.7. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары

"Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәгә 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәгә саклау зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап - газүткәргечнең һәр ягынан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягынан 3 метр һәм каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә, газүткәргеч трассасын билгеләгәндә, полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре буйлап бакыр үткәргеч кулланганда;

в) торбалар материалына бәйсез рәвештә мәңгелек туңган йөкләрдә тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр яғыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнган территория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнган территория рәвешендә. Биналарга төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) газүткәргечләрнең су асты кичүләре буйлап суднолар йөри торган һәм эретмәле елгалар, күлләр, сусаклагычлар, каналлар - су өслегеннән су өслегенә кадәр 100 м ераклыктагы параллель яссылыклар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә, газүткәргечнең һәр яғыннан 100 м га кадәр;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләр буйлап уза торган бистәара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 метр киңлектәге просек рәвешендә, газүткәргечнең һәр яғыннан 3 метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срогы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмашка тиеш.

Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләренә аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында түбәндәге чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзүгә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләренә, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү челтәрләре белән автомобиль һәм тимер юлларны шушы газүткәргечләренә алдан алып чыкмыйча жимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү челтәрләрен жимерүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү челтәрләренең башка жайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юкка чыгарырга;

д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен аерырга;

е) саклау зоналарын борчырга һәм аларны йөкләргә, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә керүенә, хезмәт күрсәтү һәм газ бүлү челтәрләренең зарарлануларын бетерүгә каршылык күрсәтергә;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганаclarын урнаштырырга;

з) авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә механизмнар белән баз казырга, туфрак казырга һәм эшкәртүгә;

и) газ көйләү пунктларының, катода һәм дренаж саклау станцияләренең, жир асты коелары люкларының капкаларын һәм ишекләрен ачарга, телемеханика системаларын һәм электр белән тәэмин итүне кертүгә яисә сүндерергә;

к) чит предметларны, баскычларны суырырга, терәкләргә һәм жир өсте газүткәргечләренә, киртәләргә һәм газ бүлү челтәрләре биналарына бәйләргә, аларга менәргә;

л) мөстәкыйль рәвештә газ бүлүчел челтәрләргә кушылырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә туры килми торган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшләр, жир офыгын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртүгә бәйле булмаган эшләр, эшләр башланганчы 3 эш көненнән дә ким булмаган очракта, газ бүлү челтәрләренең саклау зонасында жир кишәрлекләре милекчеләре, хужалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлегә өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлегә газ бүлү челтәрләренең эксплуатацияләү оешмасының язмача рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

29.8. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары

Торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, автомобиль юллары өчен юл буе полосалары билгеләнә.

Автомобиль юлының юл буе полосалары - автомобиль юлының бүленгән полосасына якин урнашкан территорияләр, алар чикләрендә юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен тәэмин итү максатларында жир кишәрлекләреннән (жир кишәрлекләре өлешләреннән) файдалануның махсус режимы, шулай ук автомобиль юлын реконструкцияләүнең, капитал ремонтлауның, ремонтлауның, аның сакланышының нормаль шартлары, автомобиль юлын үстерү перспективаларын исәпкә алып билгеләнә.

Автомобиль юллары классына һәм (яисә) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл буе полосасының киңлеге түбәндәге күләмдә билгеләнә:

- I һәм II категорияләрдәге автомобиль юллары өчен - 75 метр;
- III һәм IV категорияләрдәге автомобиль юллары өчен - 50 метр;
- V категория автомобиль юллары өчен - 25 метр.

Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат такталарын һәм күрсәткечләрен урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рәхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турындагы яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турындагы карар дәүләт хезмәтләрен күрсәтү һәм юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт мөлкәтенә идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, жирле үзидарә органы тарафыннан тиешенчә кабул ителә. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органы, федераль, региональ яисә муниципальара, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турында яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы мондый карар кабул ителгән көннән алып жиде көн эчендә шәһәр округының жирле үзидарә органына, муниципаль районның жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органына мондый карар күчермәсен жибәрә.

Жирлек территориясендә «1Р 175 (Йошкар-Ола - Яшел Үзән) гомуми файдаланудагы региональ әһәмиятле автомобиль юлының юл буе полосалары урнашкан.

30 статья. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә регламентлаштырыла.

«Түбән Наратбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә «Зөя елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле урнашкан (2009 елның 24 июлендәге 520 номерлы ТР МК карары).

31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлегә зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрэндәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

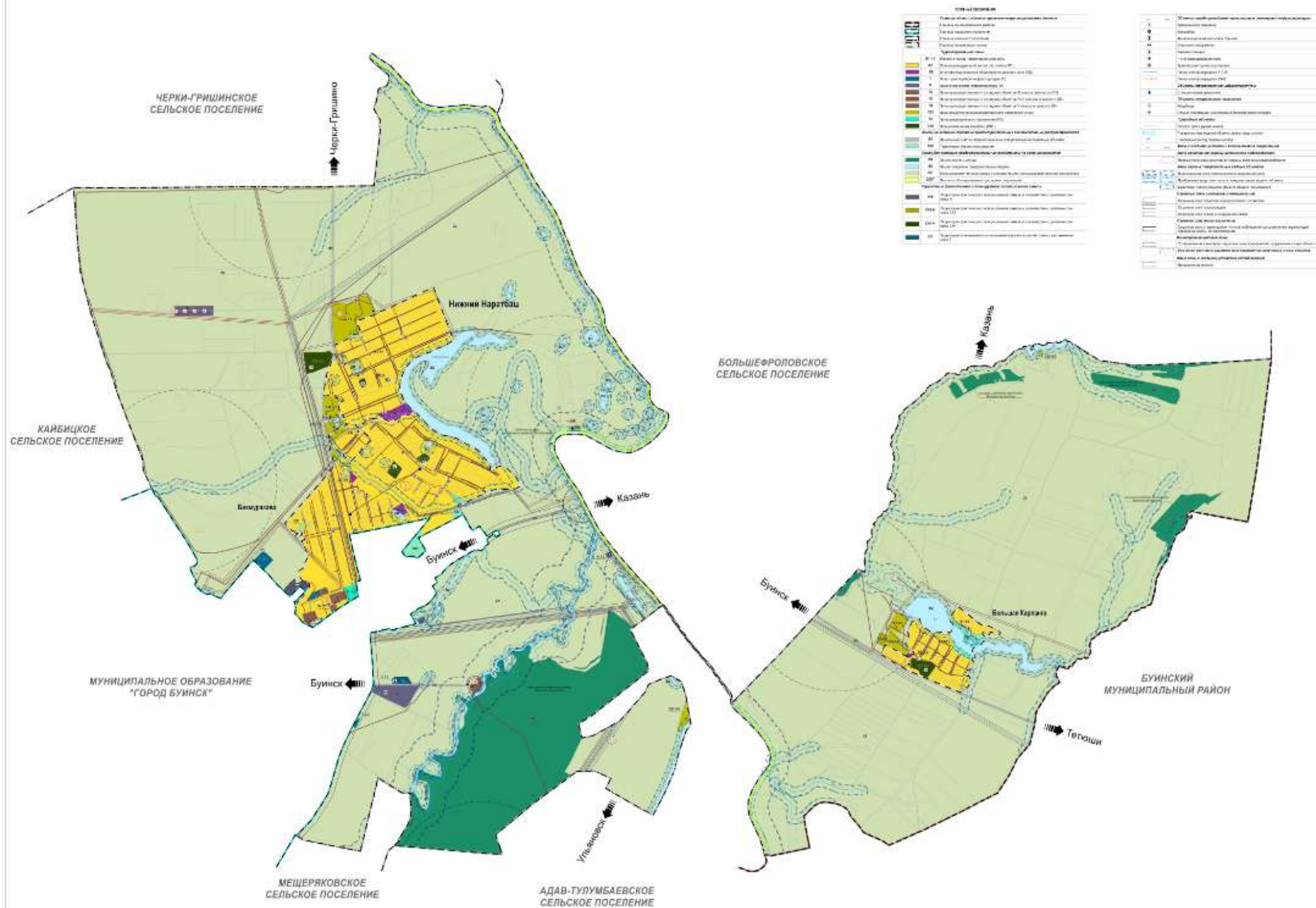
«Түбән Наратбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

ХІ БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Түбән Наратбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенә чикләрендә каралмаган, шуңа бәйлә рәвештә әлегә Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

**ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ НИЖЕНАРАТБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БУИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ ЗОНЫ С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
М 1:10000**

**ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ НИЖЕНАРАТБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
БУИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ, ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ЗОНЫ
М 1:10000

